

SENTENZA TAL-QORTI TAL-?USTIZZJA (Awla Manja)

6 ta' Settembru 2006 (*)

"Rikors g?al annullament – G?ajnuna mill-Istat – De?i?joni 2003/442/KE – Mi?uri fiskali adottati minn awtorità re?jonali jew lokali – Tnaqqis tar-rati ta' taxxa fuq id-d?ul tal-persuni fi?i?i u ?uridi?i li g?andhom ir-residenza taxxabbi tag?hom fl-Azores – Kwalifikazzjoni b?ala g?ajnuna mill-Istat – Natura selettiva – ?ustifikazzjoni min-natura u mill-iskema ?enerali tas-sistema fiskali – Obbligu ta' motivazzjoni – Kompatibbiltà mas-suq komuni"

Fil-kaw?a C-88/03,

li g?andha b?ala su??ett rikors g?al annullament skond l-Artikolu 230 KE, imressaq fl-24 ta' Frar 2003,

Ir-Repubblika Portugi?a, irrappre?entata minn L. Fernandes, b?ala a?ent, assistit minn J. da Cruz Vilaça u L. Romão, advogados, b'indirizz g?an-notifika fil-Lussemburgu,

rikorrenti,

sostnuta mir-

Renju ta' Spanja, irrappre?entat minn N. Díaz Abad, b?ala a?ent, b'indirizz g?an-notifika fil-Lussemburgu,

u

Ir-Renju Unit tal-Gran Brittanja u l-Irlanda ta' Fuq, irrappre?entat minn R. Caudwell, b?ala a?ent, assistita minn D. Anderson, QC, b'indirizz g?an-notifika fil-Lussemburgu,

intervenjenti,

vs

Il-Kummissjoni tal-Komunitajiet Ewropej, irrappre?entata minn V. Di Bucci u F. de Sousa Fialho, b?ala a?enti, b'indirizz g?an-notifika fil-Lussemburgu,

konvenuta,

IL-QORTI TAL-?USTIZZJA (Awla Manja),

komposta minn V. Skouris, President, P. Jann, C. W. A. Timmermans, A. Rosas (Relatur) u J. Malenovský, Presidenti ta' Awla, J.-P. Puissechot, R. Schintgen, N. Colneric, S. von Bahr, J. Klu?ka u U. L?hmus, Im?allfin,

Avukat ?enerali: L. A. Geelhoed,

Re?istratur: M. Ferreira, Amministratur Prin?ipali,

wara li rat il-pro?edura bil-miktub u wara s-seduta tas-6 ta' Settembru 2005,

wara li semg?et il-konklu?jonijiet ta' l-Avukat ?enerali, ippre?entati fis-seduta ta' l-20 ta' Ottubru

2005,

tagħti l-preżenti

Sentenza

1 Bir-rikors tagħha, ir-Repubblika Portugiża titlob l-annullament tad-Deċiżjoni tal-Kummissjoni 2003/442/KE, tal-11 ta' Diċembru 2002, dwar il-parti ta' l-iskema li tadatta s-sistema fiskali nazzjonali għall-karatteristiċi speċifiċi tar-Reġjun awtonomu ta' l-Azores li tikkonferma t-tnaqqis tar-rati ta' taxxa fuq id-d?ul [traduzzjoni mhux uffiċjali] (?U L 150, p. 52, iktar 'il quddiem id-"deċiżjoni kkontestata").

Il-kuntest ?uridiku

Il-leġiżlazzjoni Komunitarja

2 L-Artikolu 87(1) KE jipprovdi:

"Bla ?sara ta' kull deroga kontemplata f'dan it-Trattat, kull għajjuna, ta' kwalunkwe forma, mogħtija minn Stat Membru jew permezz ta' riżorsi ta' l-Istat, li twassal għal distorsjoni jew theddida ta' distorsjoni għall-kompetizzjoni billi tiffavorixxi ?erti impriji jew ?erti produttori għandha, safejn tolqot il-kummer? bejn l-Istati Membri, tkun inkompatibbli mas-suq komuni."

3 Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni, ta' l-10 ta' Diċembru 1998, dwar l-applikazzjoni tar-regoli dwar l-għajjuna mill-Istat għall-miżuri relattivi għat-tassazzjoni diretta ta' l-impriji [traduzzjoni mhux uffiċjali] (?U C 384, p. 3, iktar 'il quddiem il-"Komunikazzjoni dwar l-għajjuna mill-Istat fil-qasam tat-tassazzjoni diretta"), tispejifika, fil-punt 2 tagħha, li hija għandha l-għan li ttipprovdi kjarifiki dwar il-kwalifikazzjoni b?ala għajjuna ta't l-Artikolu 87(1) KE fil-ka? tal-miżuri fiskali.

4 L-Artikolu 87(3) KE jipprovdi li jistgħu jiġu kkunsidrati kompatibbli mas-suq komuni:

"a) għajjuna ma?suba biex tippromwovi l-i?vilupp ekonomiku ta' reġjun fejn il-livell ta' l-għajxien huwa baxx b'mod anormali jew fejn ikun hemm stat serju ta' nuqqas ta' impieg;

[...]

? għajjuna ma?suba biex tiffa?ilita l-i?vilupp ta' ?erti attivitajiet jew ta' ?erti reġjuni ekonomi?, basta dik l-għajjuna ma tfixkilx il-kundizzjonijiet tal-kummer? sa grad li jkun kuntrarju għall-interess komuni;

[...]"

5 L-Artikolu 299(2) KE jipprovdi li d-dispożizzjonijiet tat-Trattat huma applikabbli għad-dipartimenti extra-Ewropej ta' Franza, l-Azores, il-Madejra u l-G?eġjer Kanarji. Madankollu, il-leġiżlatur Komunitarju jista' jadotta miżuri speċifiċi bl-iskop li, b'mod partikolari, jistabbilixxi l-kundizzjonijiet ta' applikazzjoni tat-Trattat għal dawn ir-reġjuni, fid-dawl tal-fatt li s-sitwazzjoni strutturali ekonomika u soċjali tagħhom hija aggravata minn ?erti fatturi li l-permanenza u l-kumbinazzjoni tagħhom ifixklu serjament l-i?vilupp tagħhom.

6 Skond il-punt 4.15 tal-Linji ta' gwida tal-Kummissjoni dwar għajjuna nazzjonali reġjonali (?U C 74, 1998, p. 9), kif emendati fid-9 ta' Settembru 2000 (?U C 258, p. 5, iktar 'il quddiem il-"linji ta' gwida dwar għajjuna nazzjonali reġjonali"), l-għajjuna reġjonali li għandha l-iskop li tnaqqas l-ispejje? kurrenti ta' imprija, ji?ifieri l-għajjuna għat-t?addim, hija pprojbita.

7 Madankollu, skond il-punt 4.16.2 ta' l-imsemmija linji ta' gwida, fir-re?juni ultra periferi?i li jikkwalifikaw g?all-e?enzjoni ta?t l-Artikolu 87(3)(a) u (?) KE, l-g?ajnuna li la hija mnaqqsa progressivament u lanqas limitata bi?-?mien tista' ti?i awtorizzata sakemm hija inti?a sabiex tag?mel tajjeb g?all-ispejje? addizzjonali ta' l-e?er?izzju ta' l-attività ekonomika, dovuti g?all-fatturi identifikati fl-Artikolu 299(2) KE, li l-permanenza u l-kumbinazzjoni tag?hom ifixklu serjament l-i?vilupp ta' dawn ir-re?juni. Huwa wkoll spe?ifikat f'dan il-punt li huwa d-dmir ta' l-Istat Membru li jikkalkula l-ammont ta' dawn l-ispejje? u li jipprova r-rabta li te?isti ma' l-imsemmija fatturi. Barra minn hekk, l-g?ajnuna prevista g?andha ti?i ??ustifikata fuq il-ba?i tal-kontribuzzjoni tag?ha g?all-i?vilupp re?jonali, u tan-natura tag?ha, peress li l-livell tag?ha g?andu jkun proporzjonali g?all-ispejje? addizzjonali li g?alhom hija inti?a li tag?mel tajjeb.

Il-le?i?lazzjoni nazzjonali

8 Il-Kostituzzjoni tar-Repubblika Portugi?a, tat-2 ta' April 1976, tipprovdi li "l-ar?ipelagi ta' l-Azores u ta' Madejra jikkostitwixxu re?juni awtonomi li g?andhom status politiko-amministrattiv u korpi ta' gvern tag?hom stess". F'dan ir-rigward, hija tipprovdi numru ta' dispo?izzjonijiet li jirregolaw is-setg?at u l-kompetenzi ta' dawn ir-re?juni kif ukoll il-korpi politi?i u amministrattivi rispettivi tag?hom.

9 Minn dawn id-dispo?izzjonijiet jirri?ulta li r-re?juni awtonomi jir?ievu d-d?ul mit-taxxi tag?hom, kif ukoll parti mid-d?ul mit-taxxi ta' l-Istat, kif stabbilit skond prin?ipju li jassigura s-solidarjetà nazzjonali effettiva. Barra minn hekk, l-assembleji le?i?lattivi ta' dawn ir-re?juni g?andhom il-kompetenza esklu?iva, ta?t il-kundizzjonijiet previsti minn li?i-qafas adottata mill-Assemblea tar-Repubblika, li je?er?itaw setg?a fiskali tag?hom stess kif ukoll li jadattaw it-taxxi ta' l-Istat g?all-karatteristi?i spe?ifi?i re?jonali.

10 Bil-Li?i Nru 13/98, ta' l-24 ta' Frar 1998, dwar il-finanzi tar-re?juni awtonomi (lei n° 13/98, de 24 de Fevereiro. Lei de Finanças das Regiões Autónomas, *Diário da República* I, Serje A, Nru 46, ta' l-24 ta' Frar 1998, p. 746, iktar 'il quddiem il-"Li?i Nru 13/98"), l-Istat Portugi? iddefinixxa b'mod pre?i? il-kundizzjonijiet ta' tali awtonomija finanzjarja. Din il-li?i tistabbilixxi l-prin?ipji u l-g?anijiet ta' l-awtonomija finanzjarja re?jonali, tipprovdi g?all-koordinazzjoni tal-finanzi tar-re?juni awtonomi ma' daww ta' l-Istat, u tistabbilixxi l-prin?ipju ta' solidarjetà nazzjonali u l-obbligu ta' kooperazzjoni bejn l-Istat u r-re?juni awtonomi.

11 Rigward il-kooperazzjoni bejn l-Istat u r-re?juni awtonomi, l-Artikolu 5(1) sa (3) tal-Li?i Nru 13/98 jipprovdi, b'mod partikolari:

"1. Fit-twettiq tad-dmir kostituzzjonali u statutarju ta' solidarjetà, l-Istat, li f'dan ir-rigward g?andu jie?u in kunsiderazzjoni d-disponibbiltà tal-ba?it tieg?u u l-?tie?a li jassigura trattament ugwali lill-partijiet kollha tat-territorju nazzjonali, jie?u sehem flimkien ma' l-awtoritajiet tar-re?juni awtonomi fil-kompitu ta' l-i?vilupp ekonomiku, fir-rettifika ta' l-inugwaljanzi li ?ejjin mill-insularità u fl-g?aqda ekonomika u so?jali mal-bqija tat-territorju nazzjonali u ma' l-Unjoni Ewropea.

2. Is-solidarjetà nazzjonali tie?u l-forma, b'mod partikolari, fuq il-livell finanzjarju, tat-trasferimenti tal-ba?it previsti f'dan l-att u g?andha ti?i adattata fuq ba?i kontinwa g?al-livell ta' ?vilupp tar-re?juni awtonomi, u tfittex fuq kollox li to?loq il-kundizzjonijiet li jippermettu kopertura finanzjarja a?jar bi d?ul tar-re?juni nfushom.

3. Is-solidarjetà nazzjonali tfittex li tassigura prin?ipju fundamentali ta' trattament ugwali ta?-?ittadini Portugi?i kollha u l-possibbiltà li jibbenefikaw mill-politiki so?jali definiti fil-livell nazzjonali, kif ukoll li tikkontribwixxi g?all-g?aqda ekonomika u so?jali mal-bqija tat-territorju nazzjonali u ma' l-Unjoni Ewropea [...]; hija tie?u l-forma, b'mod partikolari, ta' trasferimenti tal-ba?it li l-

implementazzjoni tagħhom għandha ssir b'mod konformi mad-dispożizzjonijiet ta' dan l-Artikolu."

12 Kif imfakkar fil-punt 7 tal-motivi tad-deċiżjoni kkontestata, il-Liżi Nru 13/98 tipprovdi, barra minn hekk, li t-taxxa nazzjonali fuq id-dġul tal-persuni fiżiċi u t-taxxa nazzjonali fuq id-dġul tal-persuni ġuridiċi jikkostitwixxu dġul tar-reżjuni awtonomi ta't il-kundizzjonijiet li hija tistabbilixxi. Skond l-Artikolu 37 ta' din il-liżi, l-assembleji leġislattivi tar-reżjuni awtonomi huma awtorizzati, b'mod partikolari, li jnaqqsu r-rati tat-taxxi fuq id-dġul li huma applikabbli f'dawn ir-reżjuni, b'mhux iktar minn 30 % tar-rati previsti mil-leġislażjoni nazzjonali.

L-iskema partikolari tar-Reżjun awtonomu ta' l-Azores

13 Bid-Digriet Leġislattiv Reżjonali Nru 2/99/A, ta' l-20 ta' Jannar 1999, kif emendat bid-Digriet Leġislattiv Reżjonali Nru 33/99/A, tat-30 ta' Diċembru 1999 (iktar 'il quddiem id-"Digriet Nru 2/99/A"), il-korp leġislattiv tar-Reżjun ta' l-Azores adotta l-modalitajiet ta' adattament tas-sistema fiskali nazzjonali għall-karatteristiċi speċifiċi reżjonali bis-saħħa tal-kompetenzi mogħtija lilu f'dan il-qasam. Dan id-digriet leġislattiv huwa effettiv mill-1 ta' Jannar 1999 u jinkludi b'mod partikolari parti dwar tnaqqis tar-rati tat-taxxi fuq id-dġul.

14 Dan it-tnaqqis tar-rati japplika awtomatikament għall-operaturi ekonomiċi kollha (persuni fiżiċi u ġuridiċi). Skond l-awtoritajiet Portugiżi, huwa għandu l-għan, b'mod partikolari, li jippermetti lill-impriżi stabbiliti fl-Azores li jgħid d-diffikultajiet strutturali dovuti għall-fatt li jinsabu f'reżjun insulari u ultra periferiku. Fuq din il-bażi, dawh kollha li huma suġġetti għat-taxxa fuq id-dġul tal-persuni fiżiċi u għat-taxxa fuq id-dġul tal-persuni ġuridiċi li huma taxxabbli fir-Reżjun ta' l-Azores jibbenefikaw minn tnaqqis tar-rati ta' dawn it-taxxi ta' 20 % (15 % matul is-sena 1999) għall-ewwel waqda minn dawn it-taxxi u ta' 30 % għat-tieni taxxa. L-ispejża tal-bażi ta' din il-miżura hija stmata mill-awtoritajiet Portugiżi, fuq il-bażi tat-telf ta' dġul fiskali li jirriżulta minnha, għal madwar 26.25 miljun EUR fis-sena.

Id-deċiżjoni kkontestata

15 B'ittra tal-5 ta' Jannar 2000, l-awtoritajiet Portugiżi nnotifikaw lill-Kummissjoni tal-Komunitajiet Ewropej bi skema li tadatta s-sistema fiskali nazzjonali għall-karatteristiċi speċifiċi tar-Reżjun awtonomu ta' l-Azores. Din l-iskema, li għet innotifikata tard, b'risposta għal talba għal informazzjoni magħmula mis-servizzi tal-Kummissjoni fis-7 ta' Diċembru 1999 wara artikli li dehru fl-istampa, u li daġlet fis-sejtni mingħajr l-awtorizzazzjoni tal-Kummissjoni, iddaġlet fir-reġistru ta' l-għajjuniet mhux innotifikati.

16 Wara li eżaminat l-informazzjoni kkomunikata mill-awtoritajiet Portugiżi, il-Kummissjoni ddeċidiet li tibda l-proċedura prevista fl-Artikolu 88(2) KE fir-rigward tal-parti ta' l-iskema li tikkonferma t-tnaqqis tar-rati tat-taxxa fuq id-dġul. Fil-kuntest ta' din il-proċedura, il-Gvern reżjonali tal-għejjer Åland (il-Finlandja) baġat osservazzjonijiet lill-Kummissjoni in sostenn tal-pożizzjoni ta' l-awtoritajiet Portugiżi.

17 Fit-tmiem ta' din il-proċeda, il-Kummissjoni adottat id-deċiżjoni kkontestata.

18 Fil-punt 23 tal-motivi ta' din id-deċiżjoni, filwaqt li tirreferi għall-Komunikazzjoni tagħha dwar l-għajnuna mill-Istat fil-qasam tat-tassazzjoni diretta, il-Kummissjoni tfakkar il-kriterji li jiddefinixxu għajnuna mill-Istat, fis-sens ta' l-Artikolu 87(1) KE. Il-miżura in kwistjoni għandha tagħti lill-benefiċjarji tagħha vantaġġi li jtaffi l-ispejjeżi li normalment huma ta' piż fuq il-bażi tagħhom. Tali vantaġġi għandu jingħata mill-Istat jew permezz ta' riżorsi ta' l-Istat, ta't kwalunkwe forma li tkun. Il-miżura in kwistjoni għandha taffettwa l-kompetizzjoni u l-kummerċ bejn l-Istati Membri. Fl-aħħar nett, hija għandha tkun speċifika jew selettiva, fis-sens li tiffavorixxi erti impriżi jew erti prodotti.

19 Fil-punt 24 tal-motivi tad-deċiżjoni kkontestata, il-Kummissjoni tikkonkludi li kull wiegħed minn dawn il-kriterji huwa sodisfatt fir-rigward tat-tnaqqis tar-rati tat-taxxa fuq id-d'ul in kwistjoni. Hija tqis b'mod partikolari, fir-rigward ta' l-ewwel tliet kriterji, li:

"- [...] safejn it-tnaqqis tar-rati tat-taxxa in kwistjoni japplika għal impriji, huwa jagħtihom [...] vantaġġi li jtaffi l-ispejje li normalment huma ta' piż fuq il-baħit tagħhom,

- l-għoti ta' tnaqqis ta' taxxa jimplika telf ta' d'ul mit-taxxa li [...] 'huwa ekwivalenti għall-konsum ta' riżorsi ta' l-Istat fil-forma ta' spejje fiskali'. Safejn dan il-prinċipju huwa wkoll applikabbli fil-każ ta' għajjuna mogħtija minn entitajiet reġjonali u lokali ta' l-Istati Membri [...], it-tnaqqis tar-rati tat-taxxa in kwistjoni jingħata permezz ta' riżorsi ta' l-Istat, jiġifieri riżorsi li, fis-sistema tal-finanzi pubbliċi Portugiżi, huma allokat li r-Reġjun awtonomu ta' l-Azores,

- il-kriterju li skond l-kompetizzjoni u l-kummerċ bejn l-Istati Membri għandhom jiġu affettwati jimplika li l-benefiċjarju tal-miżura jeżerċita attività ekonomika, indipendentement mill-istatus ġuridiku tiegħu jew mill-mod kif huwa ffinanzjat. Skond l'urisprudenza stabbilita, il-kundizzjoni li l-kummerċ għandu jiġi affettwat hija sodisfatta ladarba l-impriji benefiċjarji jeżerċitaw attività ekonomika li hija s-suqett ta' kummerċ bejn l-Istati Membri [...] Fid-dawl tal-portata tal-kamp ta' applikazzjoni settorjali [tagħhom], u inkwantu mill-inqas parti mill-impriji kkonfernati jeżerċitaw attività li hija s-suqett ta' kummerċ bejn l-Istati Membri, dan huwa l-każ fir-rigward tat-tnaqqis tat-taxxa in kwistjoni" [traduzzjoni mhux uffiċjali].

20 Rigward il-kriterju ta' selettività, il-Kummissjoni tikkwota l-punt 17 tal-Komunikazzjoni tagħha dwar l-għajjuna mill-Istat fil-qasam tat-tassazzjoni diretta. Dan il-punt jispejfigħa li l-prassi deċiżjonali tal-Kummissjoni turi "li huma biss il-miżuri li l-portata tagħhom tkopri t-territorju kollu ta' l-Istat li huma esklużi mill-kriterju ta' spejfiċità stabbilit mill-Artikolu 87(1) [KE]" li "huwa stess jikkwalifika b'ala għajjuna l-miżuri ma'suba sabiex jippromwovu l-iżvilupp ekonomiku ta' reġjun" [traduzzjoni mhux uffiċjali]. Il-Kummissjoni tqis li t-tnaqqis tar-rati ta' tassazzjoni in kwistjoni jikkostitwixxu, għall-impriji li jinsabu f'reġjun partikolari tal-Portugall, vantaġġi li ma jistgħux jibbenefikaw minnu l-impriji li jixtiequ jwettqu operazzjonijiet ekonomiċi simili f'reġjuni oħra tal-Portugall. Skond il-punt 24 tal-motivi tad-deċiżjoni kkontestata, huma għalhekk jiffavorixxu, fis-sens ta' l-Artikolu 87(1) KE, l-impriji li huma taxxabbli fir-reġjun ta' l-Azores meta mqabbla ma' l-impriji Portugiżi l-oħra kollha.

21 Il-Kummissjoni tibba'a din il-konkluzjoni fuq ir-raġunament li jsej, ipprezentat fil-punti 26, 27, 31 u 33 tal-motivi tad-deċiżjoni kkontestata.

22 L-ewwel nett, safejn l-element ta' selettività fil-kunqett ta' għajjuna huwa bba'at fuq paragon bejn jew gruppi ta' impriji li jinsabu fl-istess kuntest ta' referenza (dawk li jibbenefikaw mill-vantaġġi u dawk li ma jibbenefikawx minnu), huwa jista' jiġi stabbilit biss b'relazzjoni għal tassazzjoni definita b'ala normali. Skond il-Kummissjoni, "isegwi kemm mill-iskema ġenerali tat-Trattat, li jirrigwarda l-għajjuna mogħtija mill-Istat jew permezz ta' riżorsi ta' l-Istat, kif ukoll mir-rwol fundamentali li għandhom l-awtoritajiet ċentrali ta' l-Istati Membri fid-definizzjoni ta' l-ambjent politiku u ekonomiku li fih joperaw l-impriji, permezz tal-miżuri li huma jadottaw, permezz tas-servizzi li huma jipprovdu u, jekk ikun il-każ, permezz tat-trasferimenti finanzjarji li huma jwettqu, li l-kuntest li fih għandu jsir dan il-paragon huwa l-ispazju ekonomiku ta' l-Istat Membru [...]. Il-prassi kostanti tal-Kummissjoni [...] tikkonsisti [...] fil-kwalifikazzjoni b'ala għajjuna ta' l-iskemi fiskali li huma applikabbli f'territorji jew reġjuni partikolari u li huma favorevoli meta mqabbla ma' l-iskema ġenerali ta' Stat Membru [...]" [traduzzjoni mhux uffiċjali].

23 It-tieni nett, mhuwiex kompatibbli mal-kunqett ta' għajjuna, li jkopri l-interventi kollha li jtaffu l-ispejje li normalment huma ta' piż fuq il-baħit ta' imprija waħda jew iktar, indipendentement mill-

iskop tagħhom, mill-ustifikazzjoni tagħhom, mill-oġettiv tagħhom u mill-istatus ta' l-awtorità pubblika li tistabbilihom jew li l-baħti tagħha jbatu l-ispiża, li jiġi sostnut, b'alma jagħmlu l-awtoritajiet Portugiżi, li vanta?i ta' portata territorjali limitata jsiru mi?uri ġenerali fir-reġjun ikkonfermat għar-ra?uni wa?danija li jwiegħu stabbiliti mhux mill-awtorità ċentrali, i?da mill-awtorità reġjonali, u li japplikaw fit-territorju kollu su?ett għall-urisdizzjoni tar-reġjun ikkonfermat. "Distinzjoni bba?ata biss fuq l-awtorità li tidde?iedi dwar il-mi?uri tne?i kull effikaġja mill-Artikolu 87 [KE], li jfittex li jkopri l-mi?uri in kwistjoni esklu?ivament fuq il-ba?i ta' l-effetti tagħhom fuq il-kompetizzjoni u fuq l-kummer? Komunitarju [...]" [traduzzjoni mhux uffiċjali].

24 Il-Kummissjoni qiegħid li "din id-de?i?joni ma tirrigwardax mekkani?mu li jippermetti lill-awtoritajiet lokali kollha ta' qertu livell (reġjuni, komuni jew o?rajn) li jistabbilixxu jew jimponu taxxi lokali li m'għandhom ebda rabta mat-tassazzjoni nazzjonali. Għall-kuntrarju, dan il-ka? jirrigwarda tnaqqis, applikabbli biss fl-Azores, tar-rata ta' taxxa stabbilita mil-le?i?lazzjoni nazzjonali u applikata għall-parti kontinentali tal-Portugall. F'dawn i?-?irkustanzi, huwa qar li l-mi?ura adottata mill-awtoritajiet reġjonali tikkostitwixxi deroga mis-sistema fiskali nazzjonali". [traduzzjoni mhux uffiċjali]

25 It-tielet nett, it-tnaqqis tar-rati ta' taxxa msemmi iktar 'il fuq ma jistax ji?i qiegħid min-natura jew mill-iskema ġenerali tas-sistema fiskali Portugiża. Il-Kummissjoni tqis li, b'mod partikolari "u ladarba dan it-tnaqqis ma jirri?ultax mill-applikazzjoni ta' prin?ipji b'alma huma l-proporzjonalità jew it-tassazzjoni progressiva, i?da jiffavorixxi impri?i li jinsabu f'reġjun partikolari, indipendentement mis-sitwazzjoni finanzjarja tagħhom, l-oġettivi ta' qvilupp reġjonali li huma attribwiti lilhom ma jistgħux jitqiesu b?ala inerenti għall-imsemmija sistema fiskali Portugiża" [traduzzjoni mhux uffiċjali].

26 Wara li, fil-punt 34 tal-motivi tad-de?i?joni kkontestata, il-Kummissjoni kkwalifikat il-mi?uri in kwistjoni b?ala għajnuna mill-Istat, hija tqis, fil-punt 35 ta' l-imsemmija motivi, li, safejn din l-għajnuna hija inti?a sabiex tegħleb id-diffikultajiet strutturali permanenti li jirri?ultaw min-natura insulari tar-Reġjun ta' l-Azores u mill-fatt li huwa mbiegħed mi?-?entri ekonomi?i kontinentali billi tnaqqas l-ispejje? kurrenti ta' l-impri?i, hija tikkostitwixxi għajnuna għat-t?addim. Hija qiegħid li għajnuna b?al din tista' ti?i awtorizzata jekk hija inti?a sabiex tnaqqas l-ispejje? addizzjonali ta' l-e?er?izzju ta' l-attività ekonomika li huma dovuti għad-diffikultajiet identifikati fl-Artikolu 299(2) KE, f'konformità mal-kundizzjonijiet stabbiliti fil-punt 4.16.2 tal-Linji ta' gwida dwar għajnuna nazzjonali reġjonali, ji?ifieri li tkun i?ustifikata fuq il-ba?i tal-kontribuzzjoni tagħha għall-i?vilupp reġjonali, u tan-natura tagħha, u li tkun ta' livell proporzjonali għall-ispejje? addizzjonali li għalihom hija tfittex li tagħmel tajjeb.

27 F'dan ir-rigward, il-Kummissjoni ssostni, fil-punt 38 tad-de?i?joni kkontestata, li, inkwantu t-tnaqqis tar-rati tat-taxxa fuq id-d?ul in kwistjoni japplika għall-"impri?i attivi barra mis-settur finanzjarju" [traduzzjoni mhux uffiċjali], hija tista' tqisu b?ala għajnuna kompatibbli mas-suq komuni skond id-deroga ta' l-Artikolu 87(3)(a) KE.

28 Min-na?a l-o?ra, skond il-Kummissjoni, inkwantu huwa japplika għall-impri?i attivi fis-settur finanzjarju, it-tnaqqis tar-rati tat-taxxa fuq id-d?ul mhuwiex i?ustifikat mill-kontribuzzjoni tiegħu għall-i?vilupp reġjonali u l-livell tiegħu mhuwiex proporzjonali għad-diffikultajiet li huwa jfittex li jtaffi. Għaldaqstant, il-Kummissjoni ma tistax tqis dan it-tnaqqis b?ala għajnuna kompatibbli mas-suq komuni fis-sens ta' l-Artikolu 87(3)(a) KE, iktar u iktar sakemm jibqgħu nieqsa l-elementi kkwantifikati li jippermettu li ji?u stmati o?ettivament l-ispejje? addizzjonali li jkollhom jiffa?jaw l-impri?i ta' l-Azores attivi fis-settur finanzjarju. Din l-għajnuna lanqas ma tista' taqa' ta?t derogi o?ra previsti mit-Trattat.

29 Għandu ji?i spe?ifikat li, fil-punt 18 tal-motivi tad-de?i?joni kkontestata, il-Kummissjoni kienet osservat, rigward l-istudju pprovdut mill-awtoritajiet Portugiżi, l-assenza ta' impri?i attivi fis-settur

finanzjarju fost dawk adottati fil-kampjun ba?i. Hija kienet osservat li l-awtoritajiet Portugi?i kienu limitaw ru?hom li ji??ustifikaw tali assenza b'nuqqas ta' data statistika dwar l-imsemmija attivitajiet, filwaqt li ammettiet li, g?al attivitajiet b?al dawn, ma kienx possibli g?alhom li jippruvaw b'mod rigoru? li t-tnaqqis tar-rati ta' taxxa in kwistjoni huwa, min?abba n-natura u l-livell tieg?u, adattat sabiex itaffi l-problemi spe?ifi?i tar-re?jun ta' l-Azores.

30 Barra minn hekk, il-Kummissjoni ??id, fil-punt 42 tal-motivi tad-de?i?joni kkontestata, li, g?al ra?unijiet ta' trasparenza u ta' ?ertezza legali, g?andhom ji?u esklu?i wkoll mill-benefi??ju ta' de?i?joni ta' kompatibbiltà mas-suq komuni "l-attivitajiet tat-tip 'servizzi intragrupp' (attivitajiet li l-ba?i ekonomika tag?hom hija li jipprovdu servizzi lil impri?i li huma fl-istess grupp, b?al ?entri ta' koordinazzjoni, ta' finanzjament, jew ta' distribuzzjoni)". Hija tqis, fil-fatt, "li attivitajiet b?al dawn ma jikkontribwixxux bi??ejjed g?all-i?vilupp re?jonali sabiex ikunu jistg?u ji?u ddikjarati kompatibbli skond l-Artikolu 87(3)(a) jew ta?t derogi o?ra previsti mit-Trattat, g?ar-ra?unijiet di?à indikati fir-rigward tas-settur finanzjarju". [traduzzjoni mhux uffijali]

31 G?aldaqstant, fl-Artikolu 1 tad-de?i?joni kkontestata, il-Kummissjoni tiddikjara kompatibbli mas-suq komuni l-parti ta' l-iskema li tadatta s-sistema fiskali nazzjonali g?all-karatteristi?i spe?ifi?i tar-Re?jun awtonomu ta' l-Azores li tikkon?erna t-tnaqqis tar-rati tat-taxxa fuq id-d?ul, bla ?sara g?ad-dispo?izzjonijiet ta' l-Artikolu 2, li jg?idu li l-parti ta' l-iskema ta' g?ajnuna msemmija fl-Artikolu 1 hija inkompatibbli mas-suq komuni safejn hija tapplika g?all-impri?i li je?er?itaw attivitajiet finanzjarji, kif ukoll g?all-impri?i li je?er?itaw attivitajiet tat-tip "servizzi intragrupp". Fl-Artikolu 3 tad-de?i?joni kkontestata, il-Kummissjoni tordna lill-Portugall jie?u l-mi?uri kollha me?tie?a sabiex ji?bor lura ming?and l-impri?i li je?er?itaw l-attivitajiet imsemmija fl-Artikolu 2, l-g?ajnuna mog?tija ta?t l-parti ta' l-iskema ta' g?ajnuna msemmija fl-Artikolu 1.

It-talbiet tal-partijiet

32 Permezz ta' digriet tal-President tal-Qorti tal-?ustizzja tas-16 ta' Settembru 2003, ir-Renju Unit tal-Gran Brittanja u l-Irlanda ta' Fuq ?ie awtorizzat jintervjeni sabiex isostni t-talbiet tar-Repubblika Portugi?a.

33 Permezz ta' digriet tal-President tal-Qorti tal-?ustizzja tad-9 ta' ?unju 2005, ir-Renju ta' Spanja ?ie awtorizzat jintervjeni sabiex isostni t-talbiet tar-Repubblika Portugi?a.

34 Ir-Repubblika Portugi?a titlob li l-Qorti tal-?ustizzja jog??obha:

- tiddikjara dan ir-rikors ammissibbli;
- tiddikjara dan ir-rikors fondat u, konsegwentement, tannulla d-de?i?joni kkontestata, safejn din id-de?i?joni tikkwalifika b?ala g?ajnuna mill-Istat it-tnaqqis tar-rati tat-taxxa fuq id-d?ul tal-persuni fi?i?i u ?uridi?i li g?andhom ir-residenza fiskali tag?hom fl-Azores;
- sussidjarjament, u bla ?sara g?al dak li ntqal qabel, tiddikjara dan ir-rikors fondat u tannulla parzjalment id-de?i?joni kkontestata safejn din tiddikjara inkompatibbli mas-suq komuni t-tnaqqis tar-rati ta' tassazzjoni applikabbli g?all-impri?i li joperaw fis-settur finanzjarju, kif ukoll g?all-impri?i li je?er?itaw attivitajiet tat-tip "servizzi intragrupp", u safejn, fl-Artikolu 3 tag?ha, hija tordna lir-Repubblika Portugi?a ti?bor lura l-ammont tieg?u;
- tordna lill-Kummissjoni tbatl l-ispejje? kollha, inklu?i dawk sostnuti mir-Repubblika Portugi?a.

35 Il-Kummissjoni titlob:

- li r-rikors ji?i mi??ud b?ala infondat;

- li r-Repubblika Portugi? a ti?i ordnata tbat i-ispejje?.

36 Ir-Renju Unit, li intervjena in sostenn tat-talbiet tal-Portugall, jitlob lill-Qorti tal-?ustizzja tiddikjara r-rikors fondat u, konsegwentement, tannulla d-de?i?joni kkontestata safejn hija tikkwalifika b?ala g?ajnuna mill-Istat it-tnaqqis tar-rati tat-taxxa fuq id-d?ul tal-persuni fi?i?i u tat-taxxa fuq id-d?ul tal-persuni ?uridi?i li g?andhom ir-residenza fiskali tag?hom fl-Azores.

Fuq ir-rikors

37 Il-Gvern Portugi? jinvoka tliet motivi in sostenn tar-rikors tieg?u. L-ewwel nett, id-de?i?joni kkontestata hija, minn ?ew? aspetti, ivvizzjata bi ?ball ta' dritt fl-applikazzjoni ta' l-Artikolu 87(1) KE. It-tieni nett, din id-de?i?joni mhix immotivata bi??ejjed, fatt li jikkostitwixxi ksur ta' l-Artikolu 253 KE. It-tielet nett, hija vvizzjata bi ?ball manifest ta' evalwazzjoni tal-fatti li jikkundizzjonaw l-applikazzjoni ta' l-Artikolu 87(3)(a) KE.

Fuq l-ewwel motiv, ibba?at fuq ?ball ta' dritt fl-applikazzjoni ta' l-Artikolu 87(1) KE

L-argumenti tal-partijiet

38 Bl-ewwel motiv tieg?u, il-Gvern Portugi? isostni li t-tnaqqis tar-rati tat-taxxa fuq id-d?ul previst, mid-Digriet Nru 2/99/A, favur persuni fi?i?i u ?uridi?i stabbiliti fl-Azores, ma jikkostitwixxi mi?uri selettivi i?da mi?uri ta' natura ?enerali, u li, f'kull ka?, id-divrenzjar fil-qasam ta' spejje? li jo?loq dan it-tnaqqis huwa ??ustifikat min-natura jew mill-iskema ?enerali tas-sistema fiskali Portugi?a.

39 Rigward l-evalwazzjoni tan-natura selettiva ta' dawn il-mi?uri, il-Gvern Portugi? isostni l-ewwel nett li l-Kummissjoni ?baljat meta ?adet b?ala kuntest ta' referenza t-territorju Portugi? kollu. Sabiex ti?i evalwata s-selettività ta' mi?ura, l-imsemmija mi?ura mhux bilfors g?andha titqieg?ed f'kuntest ta' referenza nazzjonali. G?alhekk, meta vanta??i fiskali, li l-portata tag?hom hija limitata g?al parti mit-territorju, jing?ataw minn awtorità infrastatali g?all-parti mit-territorju li taqa' ta?t il-kompetenza tag?ha, il-kuntest ta' referenza g?andu jkun ir-re?jun ikkon?ernat. Meta l-vanta??i fiskali mog?tija f'?irkustanzi b?al dawn huma applikabbli g?all-impri?i kollha li huma su??etti g?at-taxxa f'dan ir-re?jun, dawn huma mi?uri ?enerali u mhux mi?uri selettivi.

40 It-tieni nett, dan il-gvern jenfasizza li t-tnaqqis tar-rati ta' tassazzjoni in kwistjoni ?ej direttament mill-prin?ipji ba?i?i tas-sistema fiskali Portugi?a, b'mod partikolari l-prin?ipji ta' ridistribuzzjoni u ta' solidarjetà nazzjonali, kif ukoll mil-livell ta' awtonomija tar-re?jun ikkon?ernat. Dan it-tnaqqis huwa r-ri?ultat ta' l-e?er?izzju tas-sovranià konstituzzjonali u huwa mmotivat mill-fatturi definiti fl-Artikolu 299(2) KE, ji?ifieri l-insularità, il-klima diffi?li u d-dipendenza ekonomika ta' l-Azores fir-rigward ta' numru ?g?ir ta' prodotti.

41 F'kull ka?, skond il-Gvern Portugi?, id-de?i?joni kkontestata tinjora l-fatt li t-tnaqqis fiskali in kwistjoni huwa ??ustifikat min-natura u mill-iskema ?enerali tas-sistema fiskali Portugi?a. Huwa jsostni, f'dan ir-rigward, li dawn il-mi?uri jikkontribwixxu g?at-twettiq ta' l-oġġettivi strutturali tas-sistema fiskali Portugi?a, ji?ifieri l-qsim ta' l-ispi?a fiskali, b'konformità mal-kapa?ità ta' kontribuzzjoni, bil-g?an ta' ridistribuzzjoni. Huwa jfakkar, barra minn hekk, li hemm differenzi o??ettivi bejn il-persuni taxxabli li huma stabbiliti fit-territorju kontinentali Portugi? u dawk li huma stabbiliti fl-Azores. Barra minn hekk, dawn i?-?ew? elementi jori?inaw direttament mit-testi konstituzzjonali u legali li jstabbilixxu l-prin?ipji ba?i?i tas-sistema fiskali Portugi?a kif ukoll l-awtonomija tar-re?juni ultra periferi?i.

42 Skond il-Kummissjoni, mis-sistema tat-Trattat jirri?ulta li s-selettività ta' mi?ura g?andha ti?i

evalwata fil-kuntest nazzjonali. It-te?id tar-re?jun li jadotta l-mi?ura b?ala kuntest ta' referenza jmur kontra l-funzjoni u r-*raison d'être* tar-regoli tat-Trattat fuq l-g?ajnuna mill-Istat. Anki fin-nuqqas ta' selettività materjali, vanta??i ri?ervati g?all-impri?i attivi f?erti re?juni ta' Stat Membru g?andhom natura selettiva u g?aldaqstant jistg?u jikkostitwixxu g?ajnuna mill-Istat. F'dan il-ka?, it-tnaqqis fiskali in kwistjoni jiffavorixxi l-impri?i li huma su??etti g?at-taxxa fir-re?jun ta' l-Azores meta mqabbla ma' l-impri?i Portugi?i l-o?ra kollha g?aliex, fir-re?juni kontinentali tal-Portugall, it-taxxi nazzjonali in kwistjoni ma jistg?ux ji?u mnaqqsa mill-awtoritajiet lokali u g?aldaqstant japplikaw bir-rata s?i?a, fatt li huwa suffi?jenti sabiex ji?i konklud? li l-mi?ura in kwistjoni hija selettiva fis-sens ta' l-Artikolu 87(1) KE. Il-fatt li t-tnaqqis fiskali in kwistjoni ?ie de?i? minn entità differenti mill-Istat ?entrali mhux rilevanti: huma biss l-effetti tal-mi?ura, u mhux il-forma tag?ha, li jistg?u jittie?du in kunsiderazzjoni g?all-finijiet tal-kwalifikazzjoni ta' din il-mi?ura.

43 Il-Kummissjoni tqis, barra minn hekk, li l-livell ta' awtonomija tar-Re?jun awtonomu ta' l-Azores huwa fil-fatt limitat. L-Istat ?entrali Portugi?i ikompli jkollu rwol fundamentali fid-definizzjoni tal-kuntest ekonomiku li fih joperaw l-impri?i. Per e?empju, impri?i attivi fl-Azores jistg?u jibbenefikaw minn infrastrutturi ffinanzjati mill-Istat ?entrali jew minn sistema ta' sigurtà so?jali li l-ekwilibriu finanzjarju tag?ha huwa assigurat mill-istess Stat ?entrali. Barra minn hekk, it-tnaqqis tad-d?ul fiskali li jirri?ulta, g?ar-re?jun ikkon?ernat, mit-tnaqqis tar-rati ta' tassazzjoni in kwistjoni huwa indirettament ikkompensat, fuq il-livell ta' ba?it, bi trasferimenti mill-Istat ?entrali, fuq il-ba?i tal-prin?ipju ta' solidarjetà finanzjarja.

44 Rigward il-?ustifikazzjoni tal-vanta??i fiskali in kwistjoni min-natura u mill-iskema ?enerali tas-sistema fiskali Portugi?a, il-Kummissjoni ssostni li din tista' ti?i ammessa biss jekk dawn il-vanta??i jirri?ultaw minn differenzi o??ettivi bejn il-persuni taxxabbli. Issa, dan mhuwex il-ka? tat-tnaqqis in kwistjoni g?aliex dan japplika g?all-impri?i kollha stabbiliti fl-Azores, tkun xi tkun is-sitwazzjoni finanzjarja tag?hom, u jirri?uta mill-karatteristi?i ekonomi?i tar-re?jun, li huma elementi li m'g?andhomx x'jaqsmu mas-sistema fiskali. Il-Kummissjoni tispe?ifika li l-kun?ett ta' natura jew ta' skema ?enerali tas-sistema jirreferi g?al-lo?ika interna tas-sistema ta' taxxi obligatorji u g?al divrenzjar tekniku ne?essarju u proporzjonat li huwa inti? biex jipprovdi g?al sitwazzjonijiet o??ettivament differenti li g?aliohom tapplika s-sistema ta' taxxi u li jindirizza l-e?i?enza li tali sistema tit?addem bl-a?jar mod fil-ka?ijiet kollha li jaqg?u ta?tha.

45 Il-Gvern tar-Renju Unit, li intervjena in sostenn tar-Repubblika Portugi?a, ikkon?entra l-argumentazzjoni tieg?u fuq l-evalwazzjoni tal-kriterju ta' selettività. Filwaqt li jeskludi l-argument tal-Kummissjoni li l-mi?uri li l-portata tag?hom ma testendix g?at-territorju kollu ta' Stat Membru jissodisfaw il-kriterju ta' spe?ifi?ità stabbilit fl-Artikolu 87(1) KE, huwa jsostni li xi drabi dan il-kriterju jista' ma jkunx sodisfatt mill-mi?uri fiskali li huma adottati mir-re?juni de?entralizzati jew awtonomi, li japplikaw g?at-territorju kollu li jaqa' ta?t il-kompetenza tag?hom u li m'g?andhomx spe?ifi?ità settorjali.

46 Skond il-Gvern tar-Renju Unit, meta, b?al f'dan il-ka?, il-le?i?latur ta' re?jun awtonomu jiddetermina rati ta' tassazzjoni li japplikaw b'mod uniformi g?ar-re?jun kollu kkon?ernat, i?da li huma inqas minn dawk applikati, skond de?i?joni tal-le?i?latur nazzjonali, g?all-partijiet l-o?ra ta' l-Istat Membru, is-selettività tal-mi?ura ma tistax ti?i dedotta mill-fatt wa?dieni li r-re?juni l-o?ra huma su??etti g?al livell ta' tassazzjoni differenti. Skond i?-?irkustanzi, din is-selettività g?andha ti?i evalwata fil-kuntest tar-re?jun innifsu u mhux fil-kuntest ta' l-Istat Membru fit-totalità tieg?u. Dan huwa l-ka? meta te?isti sistema kostituzzjonali li tirrikonoxxi awtonomija fiskali suffi?jenti sabiex tnaqqis fiskali mog?ti minn awtorità lokali jista' jitqies li ?ie de?i? minn re?jun awtonomu jew de?entralizzat li g?andu mhux biss is-setg?a li jie?u din id-de?i?joni, i?da li g?andu, sa?ansitra, ibati l-konsegwenzi finanzjarji u politi?i tag?ha.

47 G?aldaqstant, qabel ma kkwalifikat b?ala g?ajnuna mill-Istat ir-rati ta' tassazzjoni re?jonali

mnaqqsa meta mqabbla mar-rati ta' tassazzjoni nazzjonali, il-Kummissjoni kien imissha ?adet in kunsiderazzjoni, skond l-imsemmi Gvern, il-livell ta' awtonomija ta' l-awtorità infrastatali li stabbiliet dawn ir-rati mnaqqsa fid-dawl ta' diversi fatturi, b?alma huma l-fatt li l-kompetenza fil-qasam fiskali hija parti mill-kuntest ta' sistema kostituzzjonali li tag?ti lir-re?jun livell sinjifikattiv ta' awtonomija politika, il-fatt li d-de?ijoni li tnaqqas ir-rati ta' impo?izzjoni ttie?det minn korp elett mill-popolazzjoni tar-re?jun jew li huwa responsabbli quddiemha, u l-fatt li l-konsegwenzi finanzjarji ta' l-imsemmija de?ijoni jbatihom ir-re?jun u ebda g?ajnuna jew sussidju mir-re?juni l-o?ra jew mill-gvern ?entrali ma jag?mel tajjeb g?alilhom.

48 Skond il-Gvern tar-Renju Unit, l-evalwazzjoni tan-natura ta' sistema fiskali re?jonali mill-aspett ta' l-g?ajnuna mill-Istat tqajjem problemi ikbar rigward l-awtonomija re?jonali, li g?andhom importanza kbira ?afna fuq il-livell kostituzzjonali. B'mod partikolari, is-sistema kostituzzjonali ta' de?entralizzazzjoni "asimmetrika" tar-Renju Unit tista' ti?i kkontestata, fid-dawl tas-sitwazzjoni ta' l-Iskozja u ta' l-Irlanda ta' Fuq.

49 Ir-Renju ta' Spanja, li wkoll intervjena in sostenn tar-Repubblika Portugi?a, jenfasizza li, meta te?isti, id-de?entralizzazzjoni hija parti mill-qafas kostituzzjonali ta' l-Istati Membri. G?aldaqstant, li jintlaqg?u l-argumenti tal-Kummissjoni jfisser li ti?i injorata din l-istruttura kostituzzjonali, b'mod partikolari billi l-politika fil-qasam tat-tassazzjoni diretta taqa' ta?t il-kompetenza esklu?iva ta' l-Istati Membri.

50 Fir-risposta tag?ha g?all-intervent tar-Renju Unit, il-Kummissjoni tikkontesta l-fatt li l-appro?? adottat fid-de?ijoni kkontestata jista' jfixkel l-e?er?izzju, mill-Iskozja jew mill-Irlanda ta' Fuq, tas-setg?at li huma rrikonoxxuti lilhom fil-qasam fiskali.

51 Il-Kummissjoni ??id li l-fatt li ji?u ttrattati bl-istess mod, minn na?a, tnaqqis tat-taxxa applikabbli f're?jun partikolari u de?i? fuq il-livell ?entrali u, min-na?a l-o?ra, tnaqqis analogu de?i? minn awtorità re?jonali, huwa koerenti mal-prin?ipju li jg?id li l-kun?ett ta' g?ajnuna huwa definit skond l-effetti tal-mi?ura fil-konfront ta' l-impri?i jew tal-produtturi, ming?ajr ma jkun hemm b?onn li jittie?du in kunsiderazzjoni l-kaw?i tag?ha jew l-g?anijiet tag?ha, u lanqas is-sitwazzjoni tal-korpi ta' distribuzzjoni jew ta' amministrazzjoni ta' l-g?ajnuna (is-sentenzi tat-2 ta' Lulju 1974, L-Italja vs Il-Kummissjoni, 173/73, ?abra, p. 709, punti 27 u 28, u tat-22 ta' Marzu 1977, Steinike & Weinlig, 78.76, ?abra p. 595, punt 21). Min-na?a l-o?ra, il-kriterji proposti mir-Renju Unit, li, "skond i?-?irkustanzi", is-selettività ta' mi?ura ti?i analizzata fil-kuntest tar-re?jun jew fil-kuntest ta' l-Istat Membru fit-totalità tieg?u, ma jaqblux ma' dan il-prin?ipju u jwasslu g?al in?ertezza legali tali li thedded l-ist?arri? ta' l-g?ajnuna mill-Istat.

Il-kunsiderazzjonijiet tal-Qorti tal-?ustizzja

52 L-Artikolu 87(1) KE jipprojbixxi l-g?ajnuna mill-Istat li "tiffavorixxi ?erti impri?i jew ?erti produtturi", ji?ifieri l-g?ajnuna selettiva (ara s-sentenza tal-15 ta' Di?embru 2005, L-Italja vs Il-Kummissjoni, C-66/02, ?abra p. I-10901, punt 94). Madankollu, hija ?urisprudenza stabbilita li l-kun?ett ta' g?ajnuna mill-Istat ma jirreferix g?all-mi?uri ta' l-Istat li jintrodu?u divrenzjar bejn l-impri?i u, g?aldaqstant, *a priori* selettivi, meta dan id-divrenzjar jirri?ulta min-natura jew mill-iskema ?enerali tas-sistema ta' spejje? li jag?mlu parti minnha (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tat-2 ta' Lulju 1974, L-Italja vs Il-Kummissjoni, i??itata iktar 'il fuq, punt 33, u tal-15 ta' Di?embru 2005, Unicredito Italiano, C-148/04, ?abra p. I-11137, punt 51).

53 G?aldaqstant g?andu ji?i vverifikat, l-ewwel nett, jekk il-mi?uri ta' tnaqqis tar-rati ta' tassazzjoni in kwistjoni humiex ta' natura selettiva u, jekk ikun il-ka?, g?andu ji?i e?aminat jekk, kif isostni l-Gvern Portugi?, dawn il-mi?uri humiex i??ustifikati min-natura u mill-iskema ?enerali tas-sistema fiskali Portugi?a.

54 Rigward l-evalwazzjoni tal-kundizzjoni ta' selettività, li tagħmel parti mill-kunnett ta' għajnuna mill-Istat, jirriżulta minn l-urisprudenza stabbilita li l-Artikolu 87(1) KE jimponi l-obbligu li jiġi stabbilit jekk, fil-kuntest ta' skema l-uridika partikolari, miżura nazzjonali hijiex tali li tiffavorixxi "l-erti impriji jew l-erti produttori" meta mqabbla ma' oħrajn, li jinsabu, fid-dawl ta' l-għan imfittex mill-imsemmija skema, f'sitwazzjoni fattwali u l-uridika komparabbli (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tat-8 ta' Novembru 2001, *Adria-Wien Pipeline u Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke*, C-143/99, l-*abrap. l-8365*, punt 41; tad-29 ta' April 2004, *GIL Insurance et*, C-308/01, l-*abrap. l-4777*, punt 68, u tat-3 ta' Marzu 2005, *Heiser*, C-172/03, l-*abrap. l-1627*, punt 40).

55 Tali analiżi għandha ssir ukoll fir-rigward ta' miżura adottata mhux mill-leġislatur nazzjonali iġda minn awtorità infrastatali, għaliex miżura adottata minn awtorità lokali u mhux mill-awtorità ċentrali tista' tikkostitwixxi għajnuna meta jkun sodisfatti l-kundizzjonijiet stabbiliti fl-Artikolu 87(1) KE (ara s-sentenza ta' l-14 ta' Ottubru 1987, *Il-Ġermanja vs Il-Kummissjoni*, 248/84, l-*abrap. l-4013*, punt 17).

56 Minn dak li ntqal jirriżulta li, sabiex tiġi evalwata s-selettività tal-miżura in kwistjoni, għandu jiġi eżaminat jekk, fil-kuntest ta' skema l-uridika partikolari, l-imsemmija miżura tikkostitwixxi vantaġġ għal l-erti impriji meta mqabbla ma' oħrajn li jinsabu f'sitwazzjoni fattwali u l-uridika komparabbli. Id-determinazzjoni tal-kuntest ta' referenza għandha importanza ikbar fil-każ ta' miżuri fiskali għaliex l-eżistenza nfisha ta' vantaġġ tista' tiġi stabbilita biss billi tiġi mqabbla ma' tassazzjoni msejja "normali". Ir-rata ta' tassazzjoni normali hija r-rata fis-sejfi fiż-żona ġeografika li tikkostitwixxi l-kuntest ta' referenza.

57 F'dan ir-rigward, il-kuntest ta' referenza m'għandux neċessarjament jiġi definit fil-limiti tat-territorju ta' l-Istat Membru kkonċernat, b'mod li miżura li tagħti vantaġġ l-parti biss tat-territorju nazzjonali mhijiex, minnabba dan il-fatt biss, selettiva fis-sens ta' l-Artikolu 87(1) KE.

58 Ma jistax jiġi eskluż li entità infrastatali għandha status fid-dritt u fil-fatt li jagħmilha suffiċjentement awtonoma fil-konfront tal-gvern ċentrali ta' Stat Membru sabiex, permezz tal-miżuri li hija tadotta, tkun din l-entità, u mhux il-gvern ċentrali, li jkollha rwol fundamentali fid-definizzjoni ta' l-ambjent politiku u ekonomiku li fih joperaw l-impriji. F'każ b'al dan, huwa t-territorju li fuqu l-entità infrastatali, awtriġi tal-miżura, teherġita l-kompetenza tagħha u mhux it-territorju nazzjonali fit-totalità tiegħu li jikkostitwixxi l-kuntest rilevanti sabiex jiġi vverifikat jekk miżura adottata minn tali entità tiffavorixxi l-erti impriji meta mqabbla ma' oħrajn li jinsabu f'sitwazzjoni fattwali u l-uridika komparabbli, fid-dawl ta' l-għan imfittex mill-miżura jew mill-iskema l-uridika kkonċernata.

59 L-argumentazzjoni tal-Kummissjoni, li tali analiżi tmur kontra l-ittra tat-Trattat u kontra l-urisprudenza stabbilita sewwa f'dan il-qasam, ma tistax tintlaqa'.

60 Huwa minnu li l-Qorti tal-Ġustizzja diġà ddeċidiet li l-fatt li programm ta' għajnuna jkun iġe adottat minn awtorità lokali ma jipprekludix l-applikazzjoni ta' l-Artikolu 87(1) KE, ladarba l-kundizzjonijiet stabbiliti f'dan l-Artikolu huma sodisfatti (ara, f'dan is-sens, is-sentenza *Il-Ġermanja vs Il-Kummissjoni*, iġitata iktar 'il fuq, punt 17). Barra minn hekk, kif enfasizzat il-Kummissjoni fil-punt 26 tal-motivi tad-deċiżjoni kkontestata, it-test innifsu tat-Trattat, li, fl-Artikolu 87(3)(a) u (?) tiegħu, jikkwalifika b'al għajnuna mill-Istat li tista' tiġi ddikjarata b'al kompatibbli l-miżuri intiġi "biex jippromwov[u] l-iżvilupp ekonomiku ta' reġjun", jindika li vantaġġi li huma ta' portata limitata għal parti mit-territorju ta' l-Istat suġett għad-dixxiplina ta' l-għajnuna jistgħu jikkostitwixxu vantaġġi selettivi. Madankollu, minn dan ma jistax jiġi konkluż li miżura hija selettiva, fis-sens ta' l-Artikolu 87(1) KE, għar-raġuni waḡdanija li hija tapplika biss fiż-żona ġeografika limitata ta' Stat Membru.

61 Lanqas ma jista' jiġi konkluż mis-sentenza tad-19 ta' Settembru 2000, *Il-Ġermanja vs Il-*

Kummissjoni (C-156/98, ?abra p. I-6857), li mi?ura li l-benefi??ju tag?ha huwa ri?ervat g?all-impri?i li jinsabu f'?erti re?juni hija, min?abba dan il-fatt biss, selettiva. Fil-punt 23 ta' din is-sentenza, il-Qorti tal-?ustizzja qieset li l-fatt li tnaqqis fiskali jiffavorixxi ?erti impri?i li jinsabu fil-Länder il-?odda u f'Berlin tal-Punent ine??ilu n-natura tieg?u ta' mi?ura ?enerali ta' politika fiskali jew ekonomika. I?da l-mi?ura ta' tnaqqis fiskali in kwistjoni kienet ?iet adottata mil-le?i?latur nazzjonali u kienet tapplika g?al parti biss mill-impri?i stabbiliti f'?erti re?juni tal-?ermanja, ji?ifieri dawk li j?addmu mhux iktar minn 250 impjegat u li l-uffi??ju re?istrat u l-mani?ment tag?hom jinsabu fil-Länder il-?odda jew fil-Berlin tal-Punent, b'deroga mill-iskema nazzjonali li g?all-bqija hija uniformi.

62 Sabiex ti?i evalwata s-selettività ta' mi?ura adottata minn entità infrastatali u li hija inti?a, b?all-mi?ura in kwistjoni, sabiex tiffissa, f'parti biss mit-territorju ta' Stat Membru, rata ta' tassazzjoni mnaqqsa meta mqabbla mar-rata fis-se?? fil-bqija ta' l-imsemmi Stat Membru, g?andu ji?i e?aminat, kif ?ie spjegat fil-punt 58 ta' din is-sentenza, jekk l-imsemmija mi?ura ?ietx adottata minn din l-entità fl-e?er?izzju ta' poteri suffi?jement awtonomi mis-setg?a ?entrali u, jekk ikun il-ka?, g?andu ji?i vverifikat jekk hija appllikax effettivament g?all-impri?i kollha stabbiliti jew g?all-prodotti kollha li huma manifatturati fit-territorju li jaqa' ta?t il-kompetenza ta' din l-entità.

63 L-Avukat ?enerali identifika, fil-punti 50 et seq. tal-konkluzjonijiet tieg?u, b'mod partikolari tliet sitwazzjonijiet li fihom tista' tqum il-kwistjoni tal-kwalifikazzjoni b?ala g?ajjnuna mill-Istat ta' mi?ura inti?a sabiex tistabbilixxi, g?al ?ona ?eografikament limitata, rati ta' tassazzjoni mnaqqsa meta mqabbla mar-rati fis-se?? fuq il-livell nazzjonali.

64 Fis-sitwazzjoni kkunsidrata fl-ewwel lok, il-gvern ?entrali jidde?iedi unilateralment li japplika f'?ona ?eografika partikolari rata ta' tassazzjoni iktar baxxa mir-rata appllikabbli fuq il-livell nazzjonali. It-tieni sitwazzjoni tikkorrispondi g?al mudell ta' tqassim tal-kompetenzi fiskali li fih l-awtoritajiet lokali kollha ta' l-istess livell (re?juni, komuni jew o?rajn) ikollhom is-setg?a li jidde?iedu liberament, fil-limitu tal-kompetenzi li huma mog?tija lilhom, ir-rati tat-taxxa appllikabbli fit-territorju li jaqa' ta?t il-kompetenza tag?hom. Il-Kummissjoni ammettiet, b?alma g?amlu l-Gvernijiet tal-Portugall u tar-Renju Unit, li mi?ura adottata minn awtorità lokali f'din it-tieni sitwazzjoni mhijiex selettiva, g?aliex mhux possibbli li ji?i stabbilit livell ta' tassazzjoni normali, li jista' jikkostitwixxi l-parametru ta' referenza.

65 Fis-sitwazzjoni msemmija fit-tielet lok, awtorità re?jonali jew lokali tadotta, fl-e?er?izzju ta' poteri suffi?jement awtonomi mis-setg?a ?entrali, rata ta' tassazzjoni li hija inqas mir-rata nazzjonali u li hija appllikabbli biss g?all-impri?i pre?enti fit-territorju li jaqa' ta?t il-kompetenza tag?ha.

66 F'din is-sitwazzjoni ta' l-a??ar, il-kuntest ?uridiku rilevanti sabiex ti?i evalwata s-selettività ta' mi?ura fiskali jista' ji?i ristrett g?a?-?ona ?eografika kkon?ernata fil-ka? meta l-entità infrastatali, b'mod partikolari min?abba l-istatus tag?ha u s-setg?at tag?ha, g?andha rwol fundamentali fid-definizzjoni ta' l-ambjent politiku u ekonomiku li fih joperaw l-impri?i pre?enti fit-territorju li jaqa' ta?t il-kompetenza tag?ha.

67 Sabiex de?i?joni me?uda f'?irkustanzi simili tista' titqies b?ala wa?da li ?iet adottata fl-e?er?izzju ta' poteri suffi?jement awtonomi, je?tie? l-ewwel nett, kif irrileva l-Avukat ?enerali fil-punt 54 tal-konkluzjonijiet tieg?u, li din id-de?i?joni tkun ittie?det minn awtorità re?jonali jew lokali li g?andha, fuq il-livell kostituzzjonali, status politiku u amministrattiv distint minn dak tal-gvern ?entrali. It-tieni nett, hija g?andha tkun ?iet adottata ming?ajr ma l-gvern ?entrali seta' jintervjeni direttament fir-rigward tal-kontenut tag?ha. Fl-a??ar nett, il-konsegwenzi finanzjarji ta' tnaqqis tar-rata ta' tassazzjoni nazzjonali appllikabbli g?all-impri?i pre?enti fir-re?jun m'g?andhomx ji?u kkumpensati permezz ta' g?ajjnuna jew sussidji minn re?juni o?ra jew mill-gvern ?entrali.

68 Minn dak li ntqal jirri?ulta li awtonomija politika u fiskali fil-konfront tal-gvern ?entrali li hija suffi?jenti f'dak li jirrigwarda l-applikazzjoni tar-regoli Komunitarji dwar l-g?ajnuna mill-Istat tippresupponi, kif sostna l-Gvern tar-Renju Unit, li l-entità infrastatali jkollha mhux biss il-kompetenza sabiex tadotta, fit-territorju li jaqa' ta?t il-kompetenza tag?ha, mi?uri ta' tnaqqis tar-rata ta' tassazzjoni indipendentement minn kull kunsiderazzjoni marbuta ma' l-a?ir ta' l-Istat ?entrali, i?da li hija tassumi, barra minn hekk, il-konsegwenzi politiki u finanzjarji ta' tali mi?ura.

69 Min?abba li l-Gvern Portugi? jikkontesta l-evalwazzjoni mill-Kummissjoni tas-selettività tal-mi?uri ta' tnaqqis fiskali in kwistjoni, g?andu ji?i e?aminat jekk dawn il-mi?uri, li huma vanta??ju?i g?all-impri?i su??etti g?at-taxxa fir-re?jun ta' l-Azores, jissodisfawx il-kundizzjonijiet imsemmija fil-punti 67 u 68 ta' din is-sentenza.

70 F'dan ir-rigward, g?andu ji?i osservat li, skond il-Kostituzzjoni tar-Repubblika Portugi?a, l-Azores jikkostitwixxu re?jun awtonomu mog?ni bi status politiko-amministrattiv u b'korpi ta' gvern tieg?u stess, li g?andhom is-setg?a li je?er?itaw il-kompetenzi fiskali tag?hom u li jadattaw it-tassazzjoni nazzjonali g?all-karatteristi?i spe?ifi?i re?jonali, skond il-Li?i Nru 13/98 u d-Digriet Nru 2/99/A.

71 Rigward l-awtonomija mill-aspett ekonomiku, il-Gvern Portugi?, b'risposta g?all-argumentazzjoni tal-Kummissjoni rigward in-nuqqas ta' awtonomija tar-Re?jun awtonomu ta' l-Azores min?abba l-e?istenza ta' trasferimenti finanzjarji kumpensatorji li ?ejjin mill-Istat ?entrali, limita ru?u li josserva li l-Kummissjoni ma ?abet l-ebda prova tal-fondatezza ta' din l-argumentazzjoni, ming?ajr madankollu ma pprova huwa stess li r-Re?jun awtonomu ta' l-Azores ma jir?ievi ebda finanzjament mill-Istat sabiex jag?mel tajjeb g?at-tnaqqis tad-d?ul fiskali li jirri?ulta eventwalment mit-tnaqqis tar-rati ta' tassazzjoni.

72 F'dan ir-rigward, g?andu ji?i kkonstatat li, skond l-Artikolu 5(1) tal-Li?i Nru 13/98 u fil-kuntest ta' l-adattament tas-sistema fiskali nazzjonali g?all-karatteristi?i spe?ifi?i re?jonali, il-prin?ipju kostituzzjonali ta' solidarjetà nazzjonali ?ie spe?ifikat fis-sens li l-Istat ?entrali jipparte?ipa, flimkien ma' l-awtoritajiet tar-re?juni awtonomi, fil-kompitu ta' ?vilupp ekonomiku, fir-rettifika ta' l-inugwaljanzi li ?ejjin mill-insularità u fl-g?aqda ekonomika u so?jali mal-bqija tat-territorju nazzjonali.

73 Skond l-Artikolu 32 ta' l-imsemmija li?i, l-applikazzjoni ta' dan il-prin?ipju jie?u l-forma ta' dmir, impost kemm fuq l-awtoritajiet ?entrali kif ukoll fuq daww re?jonali, li jippromwovu r-rettifika ta' l-inugwaljanzi li ?ejjin mill-insularità billi jitnaqqsu l-pressjonijiet fiskali re?jonali, kif ukoll ta' obbligu li ji?i assigurat livell adegwat ta' servizzi pubbli?i u ta' attivitajiet privati.

74 Kif jammetti l-Gvern Portugi?, huwa b?ala korollarju ta' din l-istruttura kostituzzjonali u le?i?lattiv li d-Digriet Nru 2/99/A wettaq adattament tas-sistema fiskali nazzjonali g?all-karatteristi?i spe?ifi?i re?jonali.

75 Jekk it-tnaqqis tad-d?ul fiskali li jirri?ulta eventwalment, g?ar-re?jun ta' l-Azores, mit-tnaqqis tar-rati ta' tassazzjoni in kwistjoni jista' jaffettwa t-twettiq ta' l-g?an, rikonoxxut mill-Gvern Portugi?, li ji?u rettifikati l-inugwaljanzi fil-qasam ta' ?vilupp ekonomiku, dan huwa f'kull ka? ikkumpensat permezz ta' mekkani?mu ta' finanzjament amministrat fuq il-livell ?entrali. F'dan il-ka?, dan il-finanzjament huwa espressament previst fl-Artikolu 5(2) tal-Li?i Nru 13/98 fil-forma ta' trasferimenti tal-ba?it.

76 Minn dan isegwi li ?-?ew? aspetti tal-politika fiskali tal-gvern re?jonali, ji?ifieri, minn na?a, id-de?i?joni li tittafla l-pressjoni fiskali re?jonali billi je?er?ita s-setg?a tieg?u ta' tnaqqis tar-rati tat-taxxa fuq id-d?ul, u min-na?a l-o?ra, it-twettiq tal-kompitu tieg?u li ji?u rettifikati l-inugwaljanzi li

76 L-azzjoni mill-insularità, huma marbuta b'mod inseparabbli u jiddependu, mill-aspett finanzjarju, mit-trasferimenti tal-baħit amministrati mill-gvern 7entrali.

77 F'dan il-kuntest, għandu jiġi konkluż li d-deċiżjoni tal-Gvern tar-Reġjun awtonomu ta' l-Azores li jeżerċita s-setgħa tiegħu ta' tnaqqis tar-rati tat-taxxa fuq id-d'ul, sabiex l-operaturi ekonomiċi tar-reġjun ikunu jistgħu jgħid li d-diffikultajiet strutturali li 7ejjin mill-fatt li jinsabu f'reġjun insulari u ultra periferiku, ma 7ietx adottata b'osservazzjoni tal-kundizzjonijiet kollha msemmija fil-punti 67 u 68 ta' din is-sentenza.

78 Konsegwentement, il-kuntest 7uridiku rilevanti sabiex tiġi evalwata s-selettività tal-miżuri fiskali in kwistjoni ma jistax jiġi definit esklużivament fil-limiti 7eografiċi tar-reġjun ta' l-Azores. Dawn il-miżuri għandhom jiġu evalwati b'referenza għat-territorju Portugiż kollu, li fil-kuntest tiegħu huma jidhru b'ala selettivi.

79 Minn dan jirriżulta li l-Kummissjoni qieset 7ustament, fid-deċiżjoni kkontestata, li t-tnaqqis tar-rati ta' tassazzjoni in kwistjoni jikkostitwixxi miżuri selettivi u mhux miżuri ta' natura 7enerali.

80 Skond il-7urisprudenza 77itata fil-punt 52 ta' din is-sentenza, għandu għaldaqstant jiġi vverifikat jekk il-miżuri fiskali in kwistjoni jistgħux jiġu 77ustifikati min-natura jew mill-iskema 7enerali fiskali Portugiża, 7a7a li għandha tiġi ppruvata mill-Istat Membru kkon7ernat.

81 Miżura li tidderoga mill-applikazzjoni tas-sistema fiskali 7enerali tista' tiġi 77ustifikata min-natura u mill-iskema 7enerali tas-sistema fiskali jekk l-Istat Membru kkon7ernat jista' jipprova li din il-miżura tirriżulta direttament mill-prinċipji ba7i7i jew ta' gwida tas-sistema fiskali tiegħu. F'dan ir-rigward, għandha ssir distinzjoni bejn, minn na7a, l-għanijiet assenjati għal skema fiskali partikolari u li huma esterni għaliha u, min-na7a l-o7ra, il-mekkaniżmi inerenti fis-sistema fiskali nfisha li huma ne7essarji għat-twettiq ta' tali għanijiet.

82 Issa, miżuri b'al dawk in kwistjoni, li japplikaw għall-operaturi ekonomiċi kollha mingħajr distinzjoni skond is-sitwazzjoni finanzjarja tagħhom, ma jistgħux jitqiesu li josservaw il-kapa7ità ta' kontribuzzjoni f'lo7ika ta' ridistribuzzjoni. Għalkemm huwa minnu li l-i7vanta77i marbuta ma' l-insularità ta' l-Azores jistgħu, b'ala regola, jiġu m7arrba mill-operaturi ekonomiċi kollha indipendentement mis-sitwazzjoni finanzjarja tagħhom, is-sempli7i fatt li l-iskema fiskali reġjonali hija ma7suba b'mod li tassigura r-rettifika ta' tali inugwaljanzi ma jippermettix li l-vanta77i fiskali kollha mogħtija mill-awtoritajiet tar-Reġjun awtonomu in kwistjoni jitqiesu 77ustifikati min-natura u mill-iskema 7enerali tas-sistema fiskali nazzjonali. Il-fatt li jittie7du passi fuq il-ba7i ta' politika ta' 7vilupp reġjonali jew ta' koe7joni so7jali mhux bi77ejjed sabiex miżura adottata fil-kuntest ta' din il-politika titqies 77ustifikata b'dan il-fatt biss.

83 Konsegwentement, il-Gvern Portugiż ma ppruvax li l-adozzjoni tal-miżuri in kwistjoni mir-Reġjun awtonomu ta' l-Azores kienet ne7essarja għat-t7addim u għall-effika7ja tas-sistema fiskali 7enerali. Huwa limita ru7u għal affermazzjoni 7enerali f'dan is-sens mingħajr ma 7ab provi pre7i7i sabiex isostnuha. Għaldaqstant huwa ma ppruvax li l-miżuri in kwistjoni huma 77ustifikati min-natura jew mill-iskema 7enerali tas-sistema fiskali Portugiża.

84 Konsegwentement, il-Kummissjoni qieset 7ustament, fid-deċiżjoni kkontestata, li d-divrenzjar fil-qasam ta' spejje7 li jirri7ultaw mit-tnaqqis tar-rati ta' tassazzjoni in kwistjoni mhuwiex i77ustifikat min-natura jew mill-iskema 7enerali tas-sistema fiskali Portugiża.

85 Fuq il-ba7i tal-kunsiderazzjonijiet kollha pre7edenti, l-ewwel motiv tar-rikors għandu jiġi mi77ud.

Fuq it-tieni motiv, ibba?at fuq insuffi?jenza ta' motivazzjoni rigward l-e?istenza ta' pre?udizzju g?all-kummer? intrakomunitarju u ta' restrizzjonijiet sinjifikattivi tal-kompetizzjoni

L-argumenti tal-partijiet

86 Bit-tieni motiv tieg?u, il-Gvern Portugi? isostni, essenzjalment, li l-motivazzjoni tad-de?i?joni kkontestata ma tissodisfax l-e?i?enzi ta' l-Artikolu 253 KE inkwantu l-imsemmija de?i?joni ma tispe?ifikax u ma ti??ustifikax l-impatt fuq il-kummer? bejn l-Istati Membri tat-tnaqqis ta' rata ta' tassazzjoni in kwistjoni, u lanqas l-effett sinjifikattiv tad-distorsjoni tal-kompetizzjoni li jirri?ulta minn dawn il-mi?uri.

87 Il-Kummissjoni tikkontesta din l-allegazzjoni billi tibba?a ru?ha, b'mod partikolari, fuq il-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja li tg?id li, fir-rigward ta' skema ta' g?ajnuna ta' portata ?enerali, huwa bi??ejjed li ji?i indikat li, almenu fil-ka? ta' ?erti benefi?jarji, il-mi?ura taffettwa l-kummer?, peress li l-Kummissjoni mhijiex obligata tid?ol iktar fid-dettall f'dan ir-rigward fid-de?i?jonijiet tag?ha (is-sentenza tas-7 ta' Marzu 2002, L-Italja vs Il-Kummissjoni, C-310/99, ?abra p. I-2289). F'dan il-ka?, it-tnaqqis tar-rati ta' tassazzjoni japplika g?all-operaturi ekonomi?i kollha su??etti g?at-taxxa fir-re?jun ta' l-Azores. Ladarba almenu xi w?ud mill-impri?i kkon?ernati je?er?itaw attivita? li hija s-su??ett ta' kummer? bejn l-Istati Membri u hija su??etta g?all-kompetizzjoni Komunitarja, id-de?i?joni hija mmotivata suffi?jement.

Il-kunsiderazzjonijiet tal-Qorti tal-?ustizzja

88 Skond ?urisprudenza stabbilita, il-motivazzjoni me?tie?a mill-Artikolu 253 KE g?andha ti?i adattata g?an-natura ta' l-att in kwistjoni u g?andha turi, b'mod ?ar u inekwivoku, ir-ra?unament ta' l-istituzzjoni li tkun adottat dan l-att, b'mod li jippermetti lill-persuni kkon?ernati jkunu jafu l-?ustifikazzjonijiet tal-mi?ura adottata u lill-qorti Komunitarja tag?mel l-ist?arri? tag?ha. Mhuwiex me?tie? li l-motivazzjoni tispe?ifika l-elementi kollha ta' fatt u ta' dritt rilevanti, peress li l-kwistjoni jekk il-motivazzjoni ta' att tissodisfax l-e?i?enzi ta' l-Artikolu 253 KE g?andha ti?i evalwata mhux biss fir-rigward tal-kliem tag?ha, i?da wkoll fir-rigward tal-kuntest tag?ha u tar-regoli ?uridi?i kollha li jirregolaw il-qasam ikkon?ernat (ara, b'mod partikolari, is-sentenzi tad-29 ta' Frar 1996, Il-Bel?ju vs Il-Kummissjoni, C-56/93, ?abra p. I-723, punt 86, tal-15 ta' Mejju 1997, Siemens vs Il-Kummissjoni, C-278/95 P, ?abra p. I-2507, punt 17, u tal-15 ta' Lulju 2004, Spanja vs Il-Kummissjoni, C-501/00, ?abra p. I-6717, punt 73).

89 Applikat g?all-kwalifikazzjoni ta' mi?ura b?ala g?ajnuna, dan il-prin?ipju je?i?i li ji?u indikati r-ra?unijiet li g?alihom il-Kummissjoni tqis li l-mi?ura in kwistjoni taqa' ta?t il-kamp ta' applikazzjoni ta' l-Artikolu 87(1) KE. F'dan ir-rigward, anki fil-ka?ijiet fejn jirri?ulta mi?-?irkustanzi li fihom ing?atat l-g?ajnuna li hija ta' natura li taffettwa l-kummer? bejn l-Istati Membri u li to?loq distorsjoni jew theddida ta' distorsjoni g?all-kompetizzjoni, il-Kummissjoni g?andha almenu ssemmi dawn i?-?irkustanzi fil-motivi tad-de?i?joni tag?ha (is-sentenzi tas-7 ta' ?unju 1988, Il-Gre?a vs Il-Kummissjoni, 57/86, ?abra p. 2855, punt 15, ta' l-24 ta' Ottubru 1996, Il-?ermanja et vs Il-Kummissjoni, C-329/93, C-62/95 u C-63/95, ?abra p. I-5151, punt 52, u tad-19 ta' Settembru 2000, Il-?ermanja vs Il-Kummissjoni, i??itata iktar 'il fuq, punt 98).

90 F'dan il-ka?, bi??ejjed ji?i osservat, f'dan ir-rigward, li d-de?i?joni kkontestata tindika bi?-?ar u tapplika g?all-ka? in kwistjoni l-kriterji li mi?ura g?andha tissodisfa sabiex tikkostitwixxi g?ajnuna mill-Istat.

91 Rigward l-evalwazzjoni, mill-Kummissjoni, ta' l-effetti ta' l-g?ajnuna fuq il-kummer? intrakomunitarju, g?andu ji?i kkonstatat li d-de?i?joni kkontestata, fil-punt 24 tal-motivi tag?ha, u kif imfakkra fil-punt 19 ta' din is-sentenza, tiddedu?i lo?ikament mill-karatteristi?i tas-sistema in

kwistjoni kif ukoll mill-portata ?enerali tat-tnaqqis tar-rata ta' tassazzjoni li timplika din is-sistema, peress li dan it-tnaqqis japplika g?as-setturi ekonomi?i kollha ta' l-Azores, li almenu parti mill-impri?i kkon?ernati je?er?itaw attività ekonomika li hija s-su??ett ta' tali kummer? u li, g?aldaqstant, il-kummer? bejn l-Istati Membri jista' ji?i affettwat.

92 Minn dak li ntqal jirri?ulta li t-tieni motiv invokat mill-gvern Portugi?, relattiv g?al insuffi?jenza ta' motivazzjoni, g?andu ji?i mi??ud.

Fuq it-tielet motiv, ibba?at fuq ?ball manifest ta' evalwazzjoni fl-applikazzjoni ta' l-Artikolu 87(3)(a) KE

L-argumenti tal-partijiet

93 Permezz tat-tielet motiv tieg?u, il-Gvern Portugi? jakku?a lill-Kummissjoni li g?amlet ?ball manifest ta' evalwazzjoni fl-applikazzjoni ta' l-Artikolu 87(3)(a) KE billi eskcludiet mill-benefi??ju tad-deroga prevista minn din id-dispo?izzjoni t-tnaqqis tar-rati ta' tassazzjoni in kwistjoni inkwantu huwa japplika g?all-impri?i li je?er?itaw attivitajiet finanzjarji jew attivitajiet tat-tip "servizzi intragrupp " u billi qieset li huwa inkompatibbli mas-suq komuni fl-Artikolu 2 tad-de?i?joni kkontestata.

94 Issa, skond il-Gvern Portugi?, minn na?a, attivitajiet tat-tip "servizzi intragrupp" ma je?istux fis-sistema legali Portugi?a u, min-na?a l-o?ra, l-impri?i li joperaw fis-settur finanzjarju g?andhom imnejn ibatu l-istess spejje? addizzjonali li jirri?ultaw min-natura ultra periferika u mill-insularità tar-re?jun ta' l-Azores, b?al dawk li ?ew identifikati, g?al setturi o?ra ta' l-ekonomija, minn studju mwettaq mis-Centre for European Policy Studies u ppre?entat fit-3 ta' Novembru 1999 fil-kuntest ta' pro?edura dwar g?ajnuna mill-Istat rigward ir-Re?jun awtonomu ta' Madejra. Dan l-istudju kellu l-g?an li jiddetermina l-implikazzjonijiet ta' l-Artikolu 299(2) KE f'dak li jirrigwarda r-re?juni awtonomi ta' Madejra u ta' l-Azores.

95 Il-Kummissjoni tikkontesta l-allegazzjoni li hija g?amlet ?ball manifest ta' evalwazzjoni u tfakkar, fl-ewwel lok, li hija g?andha, f'dak li g?andu x'jaqsam ma' l-evalwazzjoni tal-kompatibbiltà ta' l-g?ajnuna, setg?a diskrezzjonali wiesg?a li l-e?er?izzju tag?ha jimplika evalwazzjonijiet ta' natura ekonomika u so?jali.

96 Il-Kummissjoni ssostni, fit-tieni lok, li l-istudju tas-Centre for European Policy Studies, li fuqu jistrie? il-Gvern Portugi?, mhux rilevanti sabiex ti?i evalwata l-kompatibbiltà tat-tnaqqis tar-rati ta' tassazzjoni applikabbli g?all-impri?i li joperaw fis-settur finanzjarju. Dan l-istudju jelenka l-ispejje? marbuta mas-sitwazzjoni ultraperiferika tar-re?jun ikkon?ernat, ming?ajr ma jikkwantifika l-impatt ta' l-ispejje? addizzjonali fuq id-diversi setturi ekonomi?i. Madankollu, g?alkemm jista' ji?i ra?onevolment ammess li l-impri?i kollha li jinsabu fir-re?jun ta' l-Azores jiltaqq?u ma' l-istess diffikultajiet strutturali permanenti, li jirri?ultaw min-natura insulari ta' l-ar?ipelagu ta' l-Azores u mid-distanza tieg?u mi?-?entri ekonomi?i kontinentali, minn dan ma jirri?ultax li l-impatt ta' tali diffikultajiet fuq l-ispejje? addizzjonali ta' l-e?er?izzju ta' l-attività ekonomika huwa identiku fis-setturi kollha.

97 Skond il-Kummissjoni, fid-dawl tal-mobbiltà kbira tas-servizzi offruti, is-servizz finanzjarju jinsab f'sitwazzjoni differenti mis-setturi ekonomi?i l-o?ra ta' l-Azores. G?al din ir-ra?uni, sa mill-bidu tal-pro?edura, il-Kummissjoni stiednet ripetutament lill-awtoritajiet Portugi?i sabiex jipprovdulha l-provi li juru li l-vanta??i mog?tija lis-settur finanzjarju kienu ??ustifikati. Il-Kummissjoni ssostni li, fin-nuqqas ta' tali provi partikolari, hija ma setg?etx, fuq il-ba?i tad-dokumentazzjoni pprovduta mill-awtoritajiet Portugi?i, tqis it-tnaqqis fiskali applikabbli g?all-impri?i attivi f'dan is-settur b?ala g?ajnuna kompatibbli mas-suq komuni skond id-deroga ta' l-Artikolu 87(3)(a) KE.

98 Il-Kummissjoni tfakkar ukoll li, jekk Stat Membru ma jipprovdilhiex l-informazzjoni mitluba jew jipprovdilha biss informazzjoni parzjali, il-legalità tad-de?i?joni tag?ha g?andha ti?i evalwata skond l-elementi ta' informazzjoni li hija kellha g?ad-dispo?izzjoni tag?ha fil-mument meta hija ?adet din id-de?i?joni (is-sentenza tat-13 ta' ?unju 2002, L-Olanda vs Il-Kummissjoni, C-382/99, ?abra p. I-5163, punt 49). Dan il-prin?ipju g?andu ji?i applikat b'mod aktar rigoru? f'dan il-ka? billi l-awtoritajiet Portugi?i ?ew mitluba diversi drabi u billi l-oneru tal-prova li l-vanta??i mog?tija kienu ??ustifikati huwa fuq l-Istat Membru skond il-punt 4.16.2 tal-linji ta' gwida dwar g?ajnuna nazzjonali re?jonali.

Il-kunsiderazzjonijiet tal-Qorti tal-?ustizzja

99 Preliminarjament, g?andu ji?i mfakkar li, g?all-finijiet ta' l-applikazzjoni ta' l-Artikolu 87(3) KE, il-Kummissjoni g?andha setg?a diskrezzjonali wiesg?a, li l-e?er?izzju tag?ha jinvolve evalwazzjonijiet ta' natura ekonomika u so?jali li g?andhom isiru fil-kuntest Komunitarju. Meta l-Qorti tal-?ustizzja tist?arre? il-legalità ta' l-e?er?izzju ta' din il-libertà, hija ma tistax tissostitwixxi l-evalwazzjoni tag?ha g?al dik ta' l-awtur tad-de?i?joni, i?da g?andha tillimita ru?ha li te?amina jekk din l-evalwazzjoni ta' l-a??ar hijiex vvizzjata minn ?ball manifest jew minn abbu? ta' poter (ara, b'mod partikolari, is-sentenzi tas-7 ta' Marzu 2002, L-Italja vs Il-Kummissjoni, i??itata iktar 'il fuq, punti 45 u 46; tat-12 ta' Di?embru 2002, Franza vs il-Kummissjoni, C-456/00, ?abra p. I-11949, punt 41 u tal-15 ta' Di?embru 2005, L-Italja vs Il-Kummissjoni, i??itata iktar 'il fuq, punt 135).

100 Il-linji ta' gwida dwar g?ajnuna nazzjonali re?jonali jipprojbixxu l-g?ajnuna re?jonali li g?andha l-iskop li tnaqqas l-ispejje? kurrenti ta' impri?a, ji?ifieri l-g?ajnuna g?at-t?addim. Madankollu, skond il-punt 4.16.2 ta' dawn il-linji ta' gwida, fir-re?juni ultra periferi?i li jibbenefikaw mid-derogi ta' l-Artikolu 87(3)(a) KE, g?ajnuna g?at-t?addim tista' ti?i awtorizzata sakemm hija inti?a sabiex tag?mel tajjeb g?all-ispejje? addizzjonali ta' l-e?er?izzju ta' l-attività ekonomika dovuti g?all-fatturi identifikati fl-Artikolu 299(2) KE li l-permanenza u l-kumbinazzjoni tag?hom ifixklu serjament l-i?vilupp ta' dawn ir-re?juni.

101 Dan il-punt jispe?ifika li huwa l-Istat Membru kkon?ernat li g?andu jikkalkola l-ammont ta' dawn l-ispejje? addizzjonali u li g?andu jipprova r-rabta li te?isti ma' l-imsemmija fatturi. G?ajuna b?al din g?andha tkun i??ustifikata skond il-kontribuzzjoni tag?ha g?all-i?vilupp re?jonali u skond in-natura tag?ha, u l-livell tag?ha g?andu jkun proporzjonali g?all-ispejje? addizzjonali li hija tfittex li tikkumpensa.

102 Għandu jiġi osservat li, meta jsostni li l-miżuri in kwistjoni jissodisfaw il-kriterji previsti mill-imsemmija linji ta' gwida mhux biss f'dak li jikkonferma s-setturi ta' attività ekonomika differenti mis-settur tas-servizzi finanzjarji, kif tammetti l-Kummissjoni fid-deċiżjoni kkontestata, iġda wkoll rigward l-imsemmi settur, il-Gvern Portugiż ma jikkontestax it-termini tal-linji ta' gwida dwar għajnuna nazzjonali reġjonali. Dan il-Gvern jikkontesta biss il-mod li bih il-Kummissjoni applikat dawn ta' l-ażżar għas-settur finanzjarju tar-reġjun ta' l-Azores. Huwa jqis, fil-fatt, li huwa wera li l-impriji li jeżerċitaw attivitajiet finanzjarji jkollhom jiffaġġaw l-istess spejje addizzjonali li jirriultaw mill-ispejfiżità ġeografika tar-reġjun in kwistjoni b'al kull impriża oħra li hija stabbilita hemmhekk.

103 Kif ien mfakkar fil-punt 101 ta' din is-sentenza, skond il-linji ta' gwida dwar għajnuna nazzjonali reġjonali, huwa l-Istat Membru li jkun ta' għajnuna li għandu jikkalkula l-ammont tagħha u jipprova li din hija ġustifikata skond il-kontribuzzjoni tagħha għall-iżvilupp reġjonali u li l-livell tal-vantaġġi hekk mogħtija huwa proporzjonali għall-ispejje addizzjonali li huma jfittxu li jikkompensaw. Issa, jirriulta mill-proċess u mill-punt 18 tal-motivi tad-deċiżjoni kkontestata li l-awtoritajiet Portugiżi ma kinux f'pożizzjoni li jipprovdu tali provi rigward is-settur finanzjarju.

104 Minkejja li huwa minnu li d-deċiżjoni kkontestata ma tispesifikax ir-raġuni li għaliha l-Kummissjoni kienet qieset neċessarju li jkollha elementi ta' prova kkwantifikati f'dak li jirrigwarda s-settur finanzjarju, minn dan ma jistax jiġi dedott li din l-istituzzjoni marret lil hinn mil-limiti tas-setgħa diskrezzjonali tagħha.

105 Għaldaqstant, meta ddikjarat inkompatibbli mas-suq komuni l-parti ta' l-iskema ta' għajnuna msemmija fl-Artikolu 1 tad-deċiżjoni kkontestata safejn hija tapplika għall-impriji li jeżerċitaw attivitajiet finanzjarji, il-Kummissjoni ma wettqitx ball manifest ta' evalwazzjoni.

106 Barra minn hekk, hemm lok li jingħad, rigward l-impriji li jeżerċitaw attivitajiet tat-tip "servizzi intragrupp", li b'risposta għall-argument ta' l-awtoritajiet Portugiżi li tali attivitajiet attwalment ma jeżistux fis-sistema legali Portugiża, il-Kummissjoni kkonstatat, fil-punt 42 tal-motivi tad-deċiżjoni kkontestata, li, għal raġunijiet ta' trasparenza u ta' ġerterza legali, fil-każ meta dawn l-attivitajiet fil-prattika jkunu jistgħu jiġu eżerċitati fil-kuntest tas-servizzi pprovduti prinċipalment lill-impriji ta' grupp, it-tnaqqis tar-rati ta' tassazzjoni applikabbli għall-impriji li jeżerċitaw tali attivitajiet għandu, b'alma huwa l-każ f'dak li jikkonferma l-impriji attivi fis-settur finanzjarju, ikun *de jure* eskluż mill-benefiċċju tad-deroga ta't l-Artikolu 87(3)(a) KE. Il-Kummissjoni tqis fil-fatt li, billi l-effetti tagħhom fuq id-deċiżjoni dwar fejn jiġu stabbiliti l-impriji ta' grupp kif ukoll l-effetti esterni tagħhom fuq l-ekonomija lokali huma dgħajfa, tali attivitajiet ma jikkontribwixxux biġ-ġejjed għall-iżvilupp reġjonali sabiex il-miżuri in kwistjoni, safejn japplikaw għal dawn l-attivitajiet, ikunu jistgħu jiġu ddikjarati kompatibbli mas-suq komuni skond l-Artikolu 87(3)(a) KE jew skond derogi oħra previsti mit-Trattat, għar-raġunijiet diġà indikati rigward is-settur finanzjarju u indipendentement mill-kwistjoni jekk tali attivitajiet jeżistux f'mument partikolari fis-sistema legali Portugiża. Fin-nuqqas ta' argumentazzjoni iżviluppata mill-Gvern Portugiż kontra dawn l-afermazzjonijiet, ma ien ippruvat li ien mwettaq ball manifest ta' evalwazzjoni f'dak li jirrigwarda tali impriji.

107 Għaldaqstant, it-tielet motiv tar-rikors, ibbażat fuq ksur ta' l-Artikolu 87(3)(a) KE, għandu jiġi miżżud.

108 Peress illi ebda wieġed mill-motivi mqajma mir-Repubblika Portugiża ma jista' jiġi milqugħ, ir-rikors għandu jiġi miżżud.

Fuq l-ispejje

109 Skond l-Artikolu 69(2) tar-Regoli tal-Proċedura, il-parti li titlef il-kawża għandha tbatl l-ispejje, jekk dawn ikunu ew mitluba. Peress li r-Repubblika Portugiża tilfet, hemm lok li hija tiġi

ordnata tbat i-ispejje? kif mitlub mill-Kummissjoni. Skond l-ewwel paragrafu ta' l-Artikolu 69(4) ta' l-Istess Regoli, l-Istati Membri intervenjenti fil-kawża għandhom ibatu l-ispejje? rispettivi tagħhom.

Għal dawn il-motivi, il-Qorti tal-Ġustizzja (Awla Manja) taqta' u tiddeċiedi:

- 1) **Ir-rikors huwa miżjud.**
- 2) **Ir-Repubblika Portugiża hija ordnata tbat i-ispejje?.**
- 3) **Ir-Renju Unit tal-Gran Brittanja u l-Irlanda ta' Fuq u r-Renju ta' Spanja għandhom ibatu l-ispejje? tagħhom.**

Firem

* Lingwa tal-kawża: il-Portugi?.